

Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

***EVALUAREA GRADULUI DE SATISFACERE A
CERINȚELOR PĂRȚILOR INTERESATE PRIN
POLITICILE DE RESPONSABILITATE SOCIALĂ
CORPORATIVĂ ȘI EXTINDEREA RAPORTĂRII
INTEGRATE A ORGANIZAȚIILOR DE AFACERI
PERFORMANTE***

Comisia de Științe Economice și Administrarea Afacerilor

Domeniul de Abilitare: “Contabilitate”

**Candidat: Socoliuc Marian – Doctor din anul 2011 – Diplomă de
Doctor în Domeniul: Contabilitate**

SUCEAVA, 2021

REZUMAT

Teza de abilitare intitulată „*Evaluarea gradului de satisfacere a cerințelor părților interesate prin politicile de responsabilitate socială corporativă și extinderea raportării integrate a organizațiilor de afaceri performante*” prezintă rezultatele profesionale și de cercetare ale activității științifice și academice, în domeniul „Contabilitate” de la momentul susținerii tezei de doctorat, în iulie 2011, până în prezent.

În prima parte, sunt prezentate principalele rezultate ale activității de cercetare, mai exact pe cele referitoare la testarea interesului părților interesate cu privire la politicile de CSR și evaluarea nivelului de satisfacere a cerințelor părților interesate prin creșterea calității raportării integrate. În partea a doua a tezei sunt expuse proiecțiile de dezvoltare ale carierei profesionale, respectiv în activitatea de cercetare și predare, dar și maniera probabilă de materializare a acestora.

Teza de față debutează cu partea de „*Introducere*” care prezintă motivul elaborării acestei lucrări pe domeniul științific „Contabilitate”, parte a domeniului fundamental „Științe economice și administrarea afacerilor”. În secțiunea introductivă sunt reliefate o parte din principalele problematice identificate, legate de actualul contextul economic, atât de marcat de intensificarea procesului de globalizare, de amplificarea tranzacțiilor internaționale și de prezența masivă a companiilor multinaționale ca entități emergente. Lipsa unui model standardizat privind raportarea integrată, care are rolul de a acoperi acele curențe informaționale ale raportării financiare tradiționale, cu excepția referențialului Global Reporting Initiative (GRI), continuă să fie un mare impediment pentru acele entități economice care doresc să satisfacă într-o manieră optimă cerințele utilizatorilor de informații.

În același timp, nesoluționarea cerințelor informaționale ale părților interesate, corelată cu faptul că modelele tradiționale de raportare financiară încă nu sunt complet adaptate pentru a face față unui proces de comunicare care să includă și informații semnificative cu privire la dimensiunea de mediu, socială și economică a entității, au determinat nevoia de asumare a unor responsabilități sociale corporative adecvate și de proiectare a capacității de dezvoltare sustenabilă a companiilor. Modificările majore care au loc în prezent la nivel global vor genera o reconfigurare a sistemelor contabile și implicit o regândire a modului în care necesitățile sau cerințele părților interesate să fie cât mai ușor, mai transparent și mai complet satisfăcute. Aceste problematice au constituit motive de cercetare, iar rezultatele obținute au reprezentat fundamentul științific al tezei de față.

Tot în această secțiune este prezentată și structura tezei de abilitare conform legislației naționale în vigoare, cu descrierea fiecărui capitol în parte și cu respectarea cerințelor impuse de domeniul științific „Contabilitate”, parte a domeniului fundamental „Științe Economice și Administrarea Afacerilor”.

Secțiunea intitulată „*Rezumat*” a acestei teze de abilitare cuprinde principalele elemente descrise și analizate în cadrul acesteia.

Partea introductivă este urmată de secțiunea dedicată realizărilor științifice, unde sunt prezentate principalele direcții de cercetare abordate care au stat la baza realizării acestei teze și anume: 1) Analiza nivelului de percepție și de acceptare cu privire la adoptarea politicilor de responsabilitate socială și raportare integrată; 2) Evaluarea nivelului de satisfacere a cerințelor părților interesate prin creșterea calității raportării integrate.

Capitolul I al prezentei teze prezintă studii originale axate pe analiza nivelului de percepție și de acceptare a politicilor de responsabilitate socială și raportare integrată de către entitățile economice, precum și cuantificarea nivelului de satisfacere a cerințelor părților interesate prin creșterea calității raportării integrate.

În vederea clarificării acestor problematice am studiat modalitățile prin care entitățile analizate (ce operează în diferite domenii economice de activitate) sunt dispuse să accepte faptul că procesul de raportare voluntară, promovarea și menținerea transparenței informaționale în procesul de comunicare cu părțile interesate și crearea unei conexiuni stabile între acest tip de raportare și dezvoltarea durabilă reprezintă elemente esențiale în asigurarea succesului activității desfășurate.

În baza acestor considerente, am elaborat un *model de acceptare condiționată a responsabilității sociale corporative (CSR) pentru entitățile economice* care se bazează pe dezvoltarea unui model statistic de corelație între CSR și dezvoltarea durabilă. Ipotezele modelului au fost testate statistic pentru a obține praguri de semnificație ridicată și pentru a demonstra validitatea modelului.

Capitolul II al demersului de față reprezintă o continuare firească a celui dintâi, în sensul că, după ce am testat nivelul de disponibilitate-acceptanță cu privire la adoptarea politicilor de responsabilitate socială și raportare integrată, a fost evaluat nivelul de satisfacere a cerințelor părților interesate prin creșterea calității raportării integrate, din perspectiva distribuirii valorii adăugate globale către aceștia, prin model econometric, extrapolând sfera raportării obligatorii luând însă în considerare o serie de indicatori derivați, considerați esențiali pentru îmbunătățirea calității divulgării și a raporturilor cu acești utilizatori de informații. Astfel, a fost elaborat un *model statistic de evaluare a capacității entităților economice de a răspunde cerințelor părților interesate* din perspectiva distribuirii valorii adăugate și au fost identificate și analizate elementele care promovează activele, performanța financiară și non-financiară a elementelor de capital deținut, prin aplicarea punctajelor de scoring asupra elementelor clasificate, obținute în urma evaluării realizate anterior.

În această arie tematică, începând cu anul 2011 (anul obținerii titlului de doctor în domeniul Contabilitate) și până prezent, am elaborat și publicat următoarele lucrări științifice:

- un studiu intitulat “*Optimizarea comunicării economico-financiare a companiilor în contextul internaționalizării afacerilor*” publicat la Editura Didactică și Pedagogică, București, 2017 în cadrul proiectului de cercetare postdoctorală “SOCERT. Societatea cunoașterii, dinamism prin cercetare”;
- 6 articole în jurnale cotate Web of Science cu scor relativ de influență mai mare de 0,15 și cu factor de impact nenul, dintre care 2 în Core Economics cu AIS mai mare de 0,15;
- Peste 35 de articole publicate în jurnale indexate în baze de date internaționale;
- 7 articole comunicate în cadrul unor conferințe internaționale și publicate în volume indexate ISI Proceedings.

Două din articolele științifice la care am făcut referire anterior au fost premiate de către UEFISCDI în competițiile PN III din 2019 și 2020. Rezultatele cercetărilor au fost recompensate cu Medalia de Argint la a 12-a ediție a salonului Euro Invent (European Exhibition of Creativity and Innovation) din anul 2020 și respectiv cu Diploma de merit și Medalia INVENTICA 2019, la Expoziția Internațională de Inventii „Inventica 2019”, organizată de către Institutul Național de Inventică de la Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași, România. De asemenea, trei modele realizate în cadrul studiilor au fost brevetate și au primit certificate de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

La nivel selectiv, relevanța cercetării întreprinse s-a materializat în:

- *dezvoltarea unui model statistic pentru evaluarea acceptabilității divulgării și poziționarea dezvoltării durabile ca domeniu de interes pentru entitățile economice românești;*
- *elaborarea unui model statistic de evaluare a capacității companiilor de a răspunde cerințelor părților interesate din perspectiva distribuirii valorii adăugate și, respectiv, identificarea și analiza elementelor care promovează activele, performanța (financiară și non-financiară) a elementelor de capital deținut, prin aplicarea punctajelor de scoring.*

În a doua parte a tezei de abilitare, respectiv în Capitolul III, sunt prezentate planurile de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale științifice și academice, respectiv direcții de cercetare/predare și moduri probabile de acțiune pentru punerea în practică a acestora, în concordanță cu ariile de interes descrise în prima parte. Dezvoltarea carierei mele universitare viitoare se va concentra pe două direcții principale: activitatea educațională și activitatea de cercetare.

Având în vedere formarea mea profesională în domeniul Contabilitate (studii de licență, master, doctorat și postdoctorat), direcțiile tematice de cercetare s-au circumscris, în mod firesc, acestui domeniu și în special problematicii aportului informației contabile la îmbunătățirea comunicării economico-financiare a companiilor, abordate parțial în cadrul programelor de studii doctorale și postdoctorale.

Aceste perioade au deschis noi direcții de cercetare în vederea identificării de soluții cu privire la evaluarea și recunoașterea în situațiile financiare a activelor intangibile neraportate, a problematicii responsabilității sociale corporative, dezvoltării sustenabile, raportării sustenabilității performanței non-financiare și implicit a raportării integrate.

Voi continua să mă implic în activitățile de cercetare de la nivelul departamentului din care fac parte, în procesul de evaluare a lucrărilor științifice la nivel național și internațional și voi continua colaborările științifice la nivel internațional și publicarea de articole științifice în coautorat.

Teza de față se încheie cu secțiunea dedicată referințelor bibliografice care a constituit suportul științific al tezei de față.